

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudcom Mgr. Róbertom Bardáčom, PhD. v spore **žalobcu:** Ladislav Rác, nar. [REDAKOVANÉ] bytom [REDAKOVANÉ] právne zastúpený: Mgr. Vanda Durbáková, advokátka so sídlom Krivá 23, Košice, proti **žalovanému:** PL Investment Group, s. r. o. so sídlom Žltá 9, Bratislava – mestská časť Petržalka, IČO: 46 234 870, o **antidiskriminačnej žalobe**, takto

rozhodol:

- I. Súd **určuje**, že žalovaný ako právny nástupca pôvodne žalovaného CORECTA plus s.r.o. konaním zo dňa 14. augusta 2017 porušil zásadu rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobcovi a dopustil sa jeho diskriminácie z dôvodu jeho rómskej etnickej príslušnosti.
- II. Žalovaný je **povinný** do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaslať doporučené žalobcovi na adresu jeho trvalého pobytu ospravedlnenie nasledujúceho znenia:

„Vážený pán Ladislav Rác,

Dňa 14. augusta 2017 ste sa dostavili do prevádzky Emporio bar kaviareň v Lučenci, ktorej prevádzkovateľom bol náš právny predchodca spoločnosti CORECTA plus s.r.o. za účelom zakúpenia občerstvenia s následnou konzumáciou v prevádzke, pričom obsluhujúcim personálom Vám bol predaj občerstvenia odmietnutý z dôvodu, že nie ste majiteľom klubovej karty. Následne však bolo osobe, ktorá nie je rómskej etnickej príslušnosti občerstvenie v našej prevádzke predané aj bez toho, aby klubovú kartu predložila. Takýto zásah do Vašich práv bol protiprávny a naša spoločnosť sa Vám zaň touto cestou hlboko ospravedľňuje“.
- III. Žalovaný je **povinný** zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.500 € a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- IV. Žalovaný je **povinný** zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

Don: 9.1. 2023

110

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 9. novembra 2017 podanou proti spoločnosti COREKTA plus s.r.o so sídlom Gorkého, Bratislava – Staré Mesto, IČO: 36 646 156 (ďalej len predchodca žalovaného“), ktorý počas konania zanikol a jeho práva a povinnosti prešli na žalovaného, a neskôr zmenenou, domáhal ochrany v súvislosti s porušením zásady rovnakého zaobchádzania podľa § 9 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „antidiskriminačný zákon“). Konkrétne sa domáhal (i) určenia, že žalovaný ako právny nástupca predchodcu žalovaného COREKTA plus s.r.o. konaním zo 14. augusta 2017 porušil zásadu rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobcovi a dopustil sa jeho diskriminácie z dôvodu jeho rómskej etnickej príslušnosti; (ii) uloženia povinnosti ospravedlniť sa žalobcovi v znení ako je uvedené vo výroku II tohto rozsudku; (iii) uloženia povinnosti zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy 1.500; a (iv) nahradiť žalobcovi trovy konania. Tvrdil, že je príslušníkom rómskej etnickej menšiny a pracuje ako oblastný manažér v spoločnosti [REDAKOVANÉ] a zároveň je aj konateľom spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Žalovaný prevádzkuje Emporio bar kaviareň na ul. T. G. Masaryka 7 v Lučenci (ďalej len „prevádzka“). Žalobca dňa 14. augusta 2017 spoločne s priateľom [REDAKOVANÉ] a jeho dcérou navštívili túto prevádzku, pretože sa chceli občerstviť. To im bolo odmietnuté s odôvodnením, že sa jedná o súkromný podnik, v ktorom sa poskytujú služby len členom klubu, ktorí majú klubové karty. Keďže tieto klubové karty nemali, čašník ich vyzval, aby bar opustili, čo aj urobili. Žalobca si zaznamenal incident na mobilný telefón. Žalobca prišiel domov a oznámil partnerke [REDAKOVANÉ] jeho skúsenosť s prevádzkou. Nakoľko partnerka nie je rómskej etnickej národnosti, rozhodla sa táto o cca. pol hodinu prevádzku navštíviť, aby zistila, či aj v jej prípade bude poskytnutie služby zo strany personálu podmienené predložením klubovej karty. Od partnerky žalobcu obsluhujúci personál v prevádzke klubovú kartu nežiadal a bola obslužená. Na jej otázku, že si na dverách všimla, že vstup je na klubové karty jej bolo povedané, že u nich majú zákaz „olašáci“. Na otázku, že pred pol hodinou bol v prevádzke jej partner Róm a nebol obslužený dostala informáciu, že je to prax. Aj partnerka žalobcu si incident na hrala na mobilný telefón. Žalobcovi teda nebolo umožnené využiť služby ponúkané žalovaným za rovnakých podmienok ako príslušníkom majority. Zaobchádzalo sa s ním menej priaznivo ako s inými osobami v porovnateľnej situácii z dôvodu jeho rómskej etnickej príslušnosti. Je presvedčený, že konanie predchodcu žalovaného je diskriminačné. Ponížilo a pobúrilo ho takéto správanie nielen z profesionálneho, ale aj z ľudského hľadiska. Zasiahlo to do jeho ľudskej dôstojnosti a občianskej cti, vedie usporiadaný život a je zamestnaný. Prax predchodcu žalovaného vyvoláva negatívnu predstavu o Rómoch všeobecne ako o tej skupine ľudí, ktorá je problematická a nemá právo na riadne poskytnutie služieb.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a prehratím dvoch audiovizuálnych záznamov predložených žalobcom na DVD nosiči (č. 1. 23 spisu; záznamy boli prehraté na pojednávaní dňa 4. mája 2023). Žalobca navrhol vykonať dokazovanie aj výsluchom svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Súd tieto výsluchy nevykonal, pretože to s ohľadom na ostatné dôkazy bolo nadbytočné a ich vykonanie žalobca ponechal na úvahu súdu. Výsluch predchodcu žalovaného súdu nevykonal, nakoľko tento zanikol, ale bez ohľadu na to, výsluch strany sa podľa § 195 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) predpokladá len v situácii, ak skutočnosti, ktoré vyšli najavo v konaní nemožno preukázať inak. Z návrhu na vykonanie tohto dôkazu nevyplývalo,

aké skutočnosti, ktoré vyšli najavo nie je možné preukázať inak, napr. skutkovými tvrdeniami, a je potrebné zistiť ich práve výsluchom predchodcu žalovaného. Súd podľa § 185 ods. 3 CSP aj bez návrhu vykonal za účelom overenia splnenia procesných podmienok dôkaz listinou a to výpismi z obchodného registra (č. l. 28-31, 35-36, 93). Z takto vykonaného dokazovania a zo skutkových tvrdení žalobcu, ktoré neboli žalovaným popreté súd zistil nasledovný skutkový stav veci.

4. Z výsluchu žalobcu, z audiovizuálnych záznamov zhotovených žalobcom a jeho partnerkou a z nepopretých skutkových tvrdení žalobcu je zhodne preukázané, že žalobca, ktorý patrí k rómskej etnickej skupine, pracuje ako finančný sprostredkovateľ. Dňa 14. augusta 2017 v čase o 17,27 h, čo vyplýva z označenia súboru audiovizuálneho záznamu a jeho obsahu, ktorý si pritom žalobca zhotovil, navštívil prevádzku Emporio bar na ul. T. G. Masaryka 7 v Lučenci spolu s priateľom [REDAKOVANÉ] a jeho dcérou, pretože mali záujem sa občerstviť v tejto prevádzke. Obsluhujúci čašník po tom, čo u žalobcu zistil, že nemá klubovú kartu žalobcovi a jeho spoločnosti odmietol poskytnúť občerstvenie z dôvodu, že služby poskytujú len členom klubu, majú to vyvesené na ozname v prevádzke a členské stojí 300 € na mesiac a zahŕňa možnosť byť obslužený v tejto prevádzke. Keďže tieto klubové karty nemali, čašník ich pod hrozbou privolania SBS vyzval, aby prevádzku opustili, čo aj urobili. Žalobca prišiel domov a oznámil partnerke [REDAKOVANÉ] ktorá nepatrí k rómskej etnickej skupine, jeho skúsenosť s prevádzkou. Partnerka žalobcu navštívila prevádzku žalovaného v rovnaký deň o 18,34 h, čo vyplýva z označenia súboru audiovizuálneho záznamu a jeho obsahu, ktorý si pritom partnerka žalobcu zhotovila. Partnerka žalobcu požiadala o „malé presso“ a následne bola tým istým obsluhujúcim čašníkom obslužená a poskytnutie služieb nebolo podmienené predložením klubovej karty. Na otázku, že si na dverách všimla, že vstup je na klubové karty jej obsluha povedala, že je to kvôli „spoluobčanom“ a „keby niečo, máte to zaplatené“. Na otázku o akých spoluobčanov sa jedná obsluha uviedla, že u nich majú zákaz „Olašáci“. Na otázku, že pred pol hodinou bol v prevádzke jej partner Róm a nebol obslužený dostala informáciu, že je to „prax“. Z výpisov z obchodného registra je preukázané, že predchodca žalovaného COREKTA plus, s.r.o. zanikol na základe zmluvy o zlúčení dňa 23. januára 2018 v dôsledku zlúčenia s právnym nástupcom predchodcu žalovaného, ktorým je žalovaný. Takto zistený skutkový stav veci posúdil po právnej stránke nasledovne.

5. Podľa § 315 CSP na konanie podľa tohto dielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak (ods. 1). Ustanovenia tohto zákona sa použijú, ak predpisy o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou neustanovujú inak (ods. 2).

6. Podľa § 2 ods. 1 antidiskriminačného zákona dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti.

7. Podľa § 2a ods. 1 antidiskriminačného zákona diskriminácia je priama diskriminácia, nepriama diskriminácia, obťažovanie, sexuálne obťažovanie a neoprávnený postih; diskriminácia je aj pokyn na diskrimináciu a nabádanie na diskrimináciu.

8. Podľa § 2a ods. 2 antidiskriminačného zákona priama diskriminácia je konanie alebo opomenutie, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii.

9. Podľa § 3 ods. 1 antidiskriminačného zákona každý je povinný dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania v oblasti pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahov, sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti, poskytovania tovarov a služieb a vo vzdelávaní.

10. Podľa § 3 ods. 2 antidiskriminačného zákona zásada rovnakého zaobchádzania podľa odseku 1 sa uplatňuje len v spojení s právami osôb ustanovenými osobitnými zákonmi.

11. Podľa § 9 antidiskriminačného zákona každý má podľa tohto zákona právo na rovnaké zaobchádzanie a ochranu pred diskrimináciou (ods. 1). Každý sa môže domáhať svojich práv na súde, ak sa domnieva, že je alebo bol dotknutý na svojich právach, právom chránených záujmoch alebo slobodách nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania. Môže sa najmä domáhať, aby ten, kto nedodržel zásadu rovnakého zaobchádzania, upustil od svojho konania, ak je to možné, napravil protiprávny stav alebo poskytol primerané zadosťučinenie; ak ide o nedodržanie zásady rovnakého zaobchádzania z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti, môže sa tiež domáhať neplatnosti právneho úkonu, ktorého účinnosť bola podľa osobitného predpisu pozastavená (ods. 2). Ak by primerané zadosťučinenie nebolo dostačujúce, najmä ak nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania bola značným spôsobom znížená dôstojnosť, spoločenská vážnosť alebo spoločenské uplatnenie poškodenej osoby, môže sa tá domáhať aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Sumu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a všetky okolnosti, za ktorých došlo k jej vzniku (ods. 3).

12. Podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 26. septembra 2018 (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi; ustanovenia § 7 až 9 tým nie sú dotknuté. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže prívodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

13. Žalobca sa predovšetkým domáhal určenia, že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania. Ustanovenie § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona neupravuje, že určovacia žaloba nemôže byť prípustný prostriedok ochrany porušenia zásady rovnakého zaobchádzania (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 17. februára 2011, sp. zn. 5 Cdo 265/2009). Súd dospel k záveru, že daná žaloba je prípustná, pretože úprava § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona má v zmysle § 315 ods. 2 CSP má prednosť pred všeobecnou úpravou CSP. Preto súd nemal dôvod skúmať, či na požadovanom určení je daný naliehavý právny záujem. Bolo preukázané, že predchodca žalovaného nedodržel dňa 14. augusta 2017 zásadu rovnakého zaobchádzania voči žalobcovi pri poskytovaní služieb v prevádzke Emporio Bar v Lučenci, čím porušil povinnosť podľa § 3 ods. 1 a 2 antidiskriminačného zákona v spojení s § 2 ods. 1 antidiskriminačného zákona v spojení s povinnosťou podľa § 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa nekonať v rozpore s dobrými mravmi, ktorým je aj také konanie, ktoré vykazuje

zjavné znaky diskriminácie, čo bol prípad konania predchodcu žalovaného voči žalobcovi. Bolo preukázané, že zo strany predchodcu žalovaného došlo k diskriminácii žalobcu formou priamej diskriminácie podľa § 2a ods. 1 a 2 antidiskriminačného zákona pre jeho príslušnosť k rómskej etnickej skupine. K tomu sa predchodca žalovaného sám prihlásil, keďže potvrdil, že poskytovanie služieb preukázaním sa klubovou kartou za mesačný poplatok 300 € podmieňujú len u „spoluobčanov“, ktorými myslel „Olašákov“. Súd preto vo výroku I. určil podľa § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona, že predchodca žalovaného voči žalobcovi porušil zásadu rovnakého zaobchádzania.

14. Žalobca sa domáhal primeraného zadosťučinenia vo forme ospravedlnenia. Predchodca žalovaného, ani žalovaný sa žalobcovi za porušenie zásady rovnakého zaobchádzania neospravedlnil. Súd usúdil, že poskytnutie tohto zadosťučinenia je namieste, uložil preto vo výroku II. podľa § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona povinnosť žalovanému zaslať žalobcovi ospravedlnenie v znení, ktoré navrhol žalobca, keďže znenie tohto ospravedlnenia zodpovedá zistenému skutkovému stavu veci.

15. Žalobca sa domáhal aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Diskriminácia z dôvodu etnického pôvodu osoby je formou rasovej diskriminácie. Rasová diskriminácia je obzvlášť závažným druhom diskriminácie a vzhľadom na svoje nebezpečné dôsledky si vyžaduje osobitnú ostražitosť a ráznu reakciu (rozsudok ESELP z 22. decembra 2009 vo veci Sejdić a Finci proti Bosne a Hercegovine, sťažnosť č. 27996/06 a 34836/06, § 43). Rozlišovanie ľudí podľa nemennej fyziologickej charakteristiky, ktorú nemôže jednotlivец nijak ovplyvniť spôsobuje človeku poníženie. Žiadne rozdielne zaobchádzanie, ktoré je založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na etnickom pôvode osoby nemôže byť objektívne odôvodnené v súčasnej demokratickej spoločnosti vybudovanej na princípoch pluralizmu a rešpektu k odlišným kultúram (rozsudok ESELP z 13. marca 2006 vo veci Timishev proti Rusku, sťažnosť č. 55762/00 a 55974/00, § 58). Súd preto dospel k záveru, že primerané zadosťučinenie v podobe ospravedlnenia s ohľadom na okolnosti veci by nebolo dostačujúce, pretože nedodrzaním zásady rovnakého zaobchádzania predchodcom žalovaného, ktoré bolo založené na diskriminácii žalobcu pre príslušnosť k rómskej etnickej skupine, bola znížená dôstojnosť žalobcu a jeho spoločenská vážnosť. Nemá žiadnu relevanciu, či žalobca žije usporiadaný život alebo je zamestnaný, pretože predchodca žalovaného mal právnu povinnosť pri poskytovaní služieb dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania a nikoho nediskriminovať pre jeho etnickú príslušnosť bez ohľadu na to, či zákazník vedie alebo nevedie usporiadaný život, resp. či je alebo nie je zamestnaný.

16. S ohľadom na všetky okolnosti, najmä na závažnosť zásahu predchodcu žalovaného (išlo o cielenú a priamu rasovú diskrimináciu pre etnickú príslušnosť), tiež na to, že k tejto priamej diskriminácii sa predchodca žalovaného prostredníctvom obsluhujúceho personálu výslovne prihlásil s tým, že ide o „prax“ a neprejavil žiadnu sebareflexiu, ani snahu o nápravu, ako aj s ohľadom na to, že skutkové tvrdenia žalobcu o primeranosti požadovanej nemajetkovej ujmy vo výške 1.500 € z hľadiska potreby kompenzovať žalobcovi vzniknutú nemajetkovú ujmu a súčasne z hľadiska potreby pôsobiť preventívne na ostatných poskytovateľov služieb neboli popreté a sú preto nesporné, súd podľa § 9 ods. 3 antidiskriminačného zákona uložil vo výroku III. žalovanému ako právnenému nástupcovi predchodcu žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú žalobcovi predchodca žalovaného spôsobil, a to v peniazoch vo výške 1.500 €. Súd teda vyhovel žalobe v celom rozsahu.

17. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

18. Podľa § 262 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (ods. 1). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (ods. 2).

19. Žalobca bol v spore v celom rozsahu úspešný, preto súd v súlade s § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP priznal žalobcovi vo výroku IV. proti žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresnom súde Bratislava I do 15 dní odo dňa jeho doručenia. V odvolaní sa okrem toho, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka (vrátane uvedenia spisovej značky konania), čo sa ním sleduje, a podpisu uvedie aj to, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

V Bratislave, dňa 4. mája 2023.

Mgr. Róbert Bardáč, PhD.
sudca

Za správnosť: